

Łódź, dnia 23 września 2021 roku

Pan
Krzysztof Lisiecki
Burmistrz Piątku

WK-602/45/2021

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), informuję Pana Burmistrza, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Piątek¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2019 – 2020 dotyczące przede wszystkim: sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; zadłużenia; prowadzenia rachunkowości; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów z podatków i majątku; udzielania dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji; ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa lub ich wadliwej interpretacji. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie regulacji wewnętrznych

W okresie kontrolowanym obowiązywała Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu, wprowadzona zarządzeniem nr 21/2006 z dnia 11 grudnia 2006 roku. Wskazane zarządzenie zostało wydane na podstawie art. 15a ust. 2

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w okresie 19 kwietnia – 2 czerwca 2021 roku. Protokół podpisano w dniu 29 lipca 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2176 ze zm.), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, która została uchylona z dniem 12 lipca 2018 roku. W dniu 12 lipca 2018 roku weszła w życie ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1132 ze zm.). Zgodnie z art. 83 ust. 1 ww. ustawy, jednostki współpracujące opracowują instrukcje postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

W zakresie kontroli wewnętrznej (w tym finansowej)

Jednostka realizując ustalony na 2020 rok plan kontroli naruszyła zasady przewidziane w Regulaminie kontroli wewnętrznej: [1] kontrolę jednego z zadań przeprowadził pracownik odpowiedzialny za jego realizację, co było niezgodne z § 6 pkt 1 Regulaminu kontroli wewnętrznej, zgodnie z którym winien on zostać wykluczony z czynności kontrolnych; [2] przedłożone z przeprowadzonych kontroli notatki służbowe nie spełniały wymogów zawartych w § 13 Regulaminu, odnośnie sprawozdań z kontroli.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W polityce rachunkowości nie został zamieszczony opis algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania. Ponadto, przy wymienionych programach komputerowych za pomocą których w jednostce były prowadzone księgi rachunkowe nie zostały podane daty rozpoczęcia ich eksploatacji, wersje oprogramowania, lub podane wersje oprogramowania były nieaktualne. Powyższe było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.).
2. Zwrot w 2019 roku niewykorzystanych dotacji do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego został ujęty w ewidencji księgowej na kontach- Wn 133-1, Ma 901-1, ze znakiem ujemnym. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 133, zawartym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) - [1] zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. W razie stwierdzenia błędu w dokumencie bankowym sumy księguje się zgodnie z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240, jako "sumy do wyjaśnienia". Różnicę tę wyksięgowuje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu, [2] na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134, [3] na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku

budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134.

Z powyższego nie wynika bezpośrednio sposób ewidencji dotacji ani ich zwrotu, jednak zapisy na tym koncie powinny być zgodne z ewidencją banku, gdyż są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych. Należy w tym miejscu wskazać, że dokonywanie zapisów ujemnych na koncie 133 powoduje, że nie są one zgodne z dokumentami bankowymi, jak też nie odzwierciedlają faktycznego przebiegu operacji. Ponadto, opis do konta 133 wyraźnie wskazuje, że po stronie Ma ewidencjonuje się wypłaty z rachunku budżetu. Zwrot dotacji jest wypłatą z rachunku i powinien być ewidencjonowany po stronie Ma konta 133. Powyższe rozważanie prowadzi do wniosku, że rozwiązanie w zakresie ewidencji zwrotu dotacji, w którym zapisów dokonujemy w kwotach ujemnych po stronie Wn konta 133 i po stronie Ma konta 901, w odniesieniu do przepisów przedmiotowego rozporządzenia, jest nieprawidłowe z dwóch powodów: [1] niezgodności ewidencji z dokumentami bankowymi, [2] nieprawidłowego ujęcia wypłaty z rachunku bankowego.

3. W sprawozdaniu Rb-ST – o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2019 roku, został wykazany stan środków niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w wysokości 496,60 zł, co nie wynikało z ewidencji księgowej - saldo Ma konta 224 wynosiło 0,00 zł. Powyższe naruszało przepisy § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.).
4. W sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S, sporządzonych za 2019 rok jednostka nieprawidłowo wykazała kwotę skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, z powodu przyjęcia omyłkowo dla pozostałych gruntów zwolnionych uchwałą niewłaściwej stawki podatku - wg uchwały nr XLIV/235/18 Rady Gminy Piątek z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2019 – 0,12 zł, zamiast prawidłowo 0,14 zł. Powyższe spowodowało zawyżenie wykazanych skutków o kwotę 664,18 zł.
5. W bilansie z wykonania budżetu za 2019 rok w pozycji pozostałe środki budżetu została błędnie wykazana kwota 1.375.740,00 zł (saldo Wn konta 135). Przyjmując systematykę podziału aktywów pieniężnych, sposób ich prezentowania w bilansie oparto się m.in. na regule oznaczoności podmiotowej. Licząc się z możliwością posiadania przez budżet JST środków pieniężnych, stanowiących własność innych budżetów, prawodawca dokonał wyraźnego rozdziału tych środków. Pomimo licznych zmian w układzie bilansowym, wciąż pozostawiono pozycje określające wartość środków pieniężnych budżetu (pozycja I.1.1. aktywów) oraz pozostałe środki pieniężne wyrażone w pozycji I.1.2. Zgodnie z art. 263 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.) - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może ustalić, w drodze uchwały, wykaz wydatków, które nie wygasną z końcem roku, określając ostateczny termin ich dokonania najpóźniej do 30 czerwca następnego roku (art. 263 ust 4 ww. ustawy). Wynikająca z tego przepisu zasada nie zmienia jednak podmiotu dysponującego tymi środkami oraz

charakteru samych środków. Dopuszczając możliwość niewygaśnięcia, niektórych kategorii wydatków, ustawodawca zezwolił jednostce samorządu terytorialnego na prowadzenie w ramach następnego roku wydatków budżetowych roku poprzedniego, zabezpieczając środki na ten cel na odrębnym subkoncie. Nie można jednak postawić twierdzenia, iż wyodrębnienie takie wiąże się z koniecznością postrzegania wydatków niewygasających jako innej, niż środki pieniężne budżetu kategorii aktywów. Bez względu na sposób wyodrębnienia środków na wydatki niewygasające (przesięgowanie, wyksięgowanie etc.) nadal będą wykonywane przez budżet i nadal on tymi środkami będzie dysponował.

6. W sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym za I kwartał 2020 roku, wykazano kwotę przychodów w wysokości 3.020.128,47 zł, która to kwota w całości stanowiła wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. W sprawozdaniu Rb-NDS za II i III kwartał 2020 roku, wykazano kwotę przychodów w wysokości 3.020.128,47 zł, na którą złożyły się następujące pozycje: [1] D13a - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 24.006,71 zł [2] D15 - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 2.996.121,76 zł. W sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym za 2019 rok, w rubryce wykonanie w pozycji D15 – wolne środki wykazano kwotę 2.697.954,06 zł. Rok 2019 zakończył się wygosparowaniem nadwyżki budżetowej w kwocie 855.688,41 zł. W związku z tym, że jednostka w 2019 roku nie zaciągała kredytów i pożyczek – w sprawozdaniu Rb-NDS za I kwartał 2020 roku mogła zostać wykazana kwota wolnych środków co najwyżej w wysokości takiej jak w sprawozdaniu za 2019 rok, podczas gdy wykazano kwotę wyższą. Nie została również wykazana w pozycji D13 nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – wolne środki to nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Zatem, zgodnie z obowiązującymi przepisami kategoria ta identyfikowana jest kasowo, a nie poprzez zapisy ewidencyjne i ich zestawienie. Sformułowanie „nadwyżka środków pieniężnych na rachunku” oznacza, że chodzi o faktycznie posiadane przez jednostkę samorządu terytorialnego – według stanu na koniec roku budżetowego – środki pieniężne, mające swe pochodzenie ze ściśle określonego źródła. Nie ma prawnego uzasadnienia do utożsamiania całej kwoty nadwyżki środków na rachunku jednostki samorządu terytorialnego z kwotą wolnych środków.

Zarówno wolne środki, jak również nadwyżka budżetowa, identyfikowane są na gruncie podstawowych zasad określających reguły wykonywania budżetu, czyli zasady kasowości i zasady roczności. Wykonanie budżetu, który jest planem rocznym, kończy się np. osiągnięciem nadwyżki budżetowej, identyfikowanej kasowo w ramach środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki samorządowej. Takie oznaczenie posiadanych na dzień 31 grudnia danego roku środków finansowych nie ulega już zmianie. Brak jest bowiem w ustawie o finansach publicznych i przepisach wykonawczych dotyczących

rachunkowości budżetowej podstaw prawnych pozwalających na zmianę ustalonego w rezultacie określonego sposobu wykonania budżetu oznaczenia środków finansowych. Jeżeli jednostka samorządowa w danym roku nie zaciągała kredytów, pożyczek i nie emitowała papierów wartościowych, a wykonała nadwyżkę budżetową (w kwocie wyższej niż rozchody), to brak jest uzasadnienia do wniosku, że nadwyżka środków pieniężnych na rachunku jednostki samorządu terytorialnego pochodzi z rozliczenia tytułów dłużnych, bo jej źródłem zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - jest rozliczenie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych.

W sprawozdaniu Rb-NDS za IV kwartał 2020 roku wykazano kwotę przychodów w takiej samej wysokości 3.020.128,47 zł, lecz z następującym podziałem: [1] D13a - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 7.304,71 zł, [2] D13 - nadwyżka z lat ubiegłych pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 946.337,76 zł, [3] D15 - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 2.066.486,00 zł.

7. W zakresie bilansu jednostki za 2019 rok stwierdzono, że nie prowadzono konta 290 – Odpisy aktualizujące należności. Konto to nie figurowało również w wykazie kont stanowiącym załącznik do obowiązującej polityki rachunkowości. W związku z tym, pozostałe należności w bilansie jednostki nie zostały pomniejszone o stosowne odpisy. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości oraz art. 7 tej ustawy, należności na koniec każdego roku wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny. W odniesieniu do wyceny należności zasada ostrożności oznacza urealnienie ich wysokości z uwzględnieniem stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty przez dłużników. W ewidencji księgowej urealnienia wartości należności dokonuje się za pomocą odpisu aktualizującego należności. Odpis odpowiada kwocie należności, których spłata nie została w żaden sposób zabezpieczona, a ryzyko ich nieściągalności jest znaczne. Wartość należności jednostek budżetowych aktualizuje się zgodnie z art. 35b i 35c ustawy o rachunkowości. W planie kont jednostki budżetowej musi funkcjonować konto 290. Nie można go pominąć, jeśli w jednostce występują operacje podlegające ewidencji na tym koncie zgodnie z § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
8. Wydatek dotyczący zapłaty za emisję obligacji został nieprawidłowo zaklasyfikowany w dziale 757, rozdziale 75702 i § 8010 – rozliczenia z bankami związanymi z obsługą długu publicznego, zaś prawidłowo powinien

być w ujęty w § 8090 – koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje.

9. Nieprawidłowo sporządzono sprawozdania Rb-Z za lata 2019 – 2020, w zakresie wykazania wartości obligacji komunalnych wynikającej z salda konta 260 w kolumnie - banki. Emisariuszem obligacji był Dom Maklerski BPS S.A i prawidłowo zobowiązania w zakresie emisji papierów wartościowych powinny być wykazane w kolumnie 11 – pozostałe krajowe instytucje finansowe, co wynikało z Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773 ze zm.), zgodnie z którym - w układzie podmiotowym prezentowane były zobowiązania wobec m.in. następujących wierzycieli: pozostałych krajowych instytucji finansowych - rozumianych jako jednostki, których główną działalnością jest pośrednictwo finansowe (przy równoczesnym zaciąganiu zobowiązań na własny rachunek w wyniku przeprowadzania transakcji finansowych), z wyłączeniem banków, oraz jednostki świadczące usługi pomocnicze w stosunku do pośrednictwa finansowego. Do tej grupy podmiotów zaliczono w szczególności fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych, narodowy fundusz inwestycyjny, zakład ubezpieczeń, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny, dom maklerski, mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
10. Udzielone w 2020 roku przez Gminę Piątek trzy pożyczki na łączną kwotę 165.795,48 zł zostały zaewidencjonowane na koncie 260-1 - Zobowiązania finansowe, strona Wn w relacji z kontem 133 - Rachunek budżetu, tj. z naruszeniem zasad księgowania zdarzeń gospodarczych na koncie 260 opisanych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości i planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Prawidłowo udzielone pożyczki powinny być ujmowane na koncie 250 Należności finansowe.
11. Udzielone pożyczki zostały ujęte w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku w pozycji D22, w łącznej kwocie 165.795,48 zł, ale tylko jako plan po zmianach. Natomiast w kolumnie - wykonanie w poz. D22 wykazano 0,00 zł. Tym samym stwierdzono naruszenie zasad sporządzania sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, określonych w załączniku nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Powyższe miało wpływ na wykazaną w poz. D2 kwotę rozchodów, a mianowicie rozchody zostały zaniżone o kwotę 165.795,48 zł. W trakcie kontroli, tj. w dniu 7 maja 2021 roku, jednostka sporządziła korektę sprawozdania Rb-NDS za 2020 rok, w którym ujęła w poz. D22 – udzielone pożyczki, kwotę 165.795,48 zł.

W zakresie rozrachunków i roszczeń

1. Trzy faktury, z objętych próbą kontroli, zostały uregulowane po terminie płatności. Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych - wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
2. Nie wszystkie objęte kontrolą faktury zostały zaewidencjonowane w dzienniku korespondencji, co naruszyło zasady przewidziane w § 39-43 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. z 2011 r., nr 14, poz. 67).
3. Jednostka nie pobierała zryczałtowanego wynagrodzenia z tytułu terminowego wpłacania pobranych na rzecz budżetu państwa podatków, stosownie do § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagradzania płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2015 roku, poz. 2154).

W zakresie wieloletniej prognozy finansowej

Stwierdzono naruszenie wymogu realistyczności wieloletniej prognozy finansowej oraz brak spójności objaśnień przyjętych wartości z prognozowanymi wielkościami zawartymi w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Piątek, co naruszało art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Rada Miejska w Piątku w dniu 10 stycznia 2020 roku uchwałą nr XV/82/20 wprowadziła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Piątek na lata 2020-2032. Wydatki bieżące wykazane w poz. 2.1.1 WPF-u, tj. na wynagrodzenia i składki od nich naliczane wynosiły w latach 2020-2023 taką samą kwotę 9.871.412,00 zł, a w 2024 roku zasadniczo spadły do wartości 1.019.483,00 zł i w kolejnych latach wynosiły niewiele ponad 1.000.000,00 zł. W objaśnieniach do prognozy nie wskazano podstaw do przyjęcia tak znaczącego spadku wydatków w tym zakresie. Również inspektorom kontroli nie wyjaśniono powodów ujęcia w prognozie takich kwot wydatków.

W zakresie dochodów z podatków lokalnych

1. Jednostka nie prowadziła konta 991 – Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków, pomimo ujęcia tego konta w zakładowym planie kont - na mocy aneksu nr 2 z dnia 17 grudnia 2013 roku do zarządzenia nr 2/2006 Wójta Gminy z dnia 5 stycznia 2006 roku.
2. Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące następujących podatników podatku od nieruchomości (osoby prawne):
 - podatnik o numerze karty kontowej (...)³ – w korekcie deklaracji za 2019 rok podatnik wykazał następujące przedmioty opodatkowania: [1] budynki

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, ogółem - 2.154,28 m², [2] budynki pozostałe ogółem, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 135,19 m². W deklaracjach składanych za lata 2020-2021 były wykazywane takie same przedmioty opodatkowania jak w korekcie za 2019 rok. Podatnik powinien wykazać budynki o powierzchni 135,19 m² jako budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Potencjalne zaniżenie kwoty podatku za lata 2019-2020 wynosiło: [1] za 2019 rok – 1.879,14 zł⁴, [2] za 2020 rok – 1.926,46 zł⁵;

- podatnik o numerze karty kontowej (...) ⁶ – w deklaracjach za lata 2019-2020 podatnik wykazał następujące przedmioty opodatkowania: [1] grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – 5.417,00 m², [2] grunty pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 5.994,00 m². W deklaracji na podatek za 2021 rok podatnik wykazał 11.411,00 m² jako grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków. W wypisie z ewidencji gruntów na dzień 21 kwietnia 2021 roku wykazano działki o łącznej powierzchni 11.411,00 m² oznaczone symbolem Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy oraz Ba – tereny przemysłowe⁷. Zatem organ podatkowy powinien wyjaśnić, czy podatnik powinien wykazać grunty o powierzchni 5.994,00 m² jako grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej również w latach 2019-2020. Potencjalne zaniżenie kwoty podatku w związku z powyższymi ustaleniami za lata 2019-2020 wynosi: [1] za 2019 rok - 4.256,00 zł⁸, [2] za 2020 rok – 4.376,00 zł⁹.

Należy zauważyć, że w stanie prawnym obowiązującym w badanym okresie nieistotne było to, że podmiot nie wykorzystuje w całości przedmiotu opodatkowania. Jak wynikało z treści art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.) - opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegały następujące nieruchomości lub obiekty budowlane: grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy - za grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uważało się grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a (do gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się m.in. budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami; budynków, budowli lub ich części,

⁴ 135,19 m² x 13,90 zł (17,53 – 3,63) = 1.879,14 zł.

⁵ 135,19 m² x 14,25 zł (17,97 – 3,72) = 1.926,46 zł.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

⁸ 5.994 m² x 0,71 zł (0,85 zł – 0,14 zł) = 4.255,74 zł.

⁹ 5.994 m² x 0,73 zł (0,87 zł – 0,14 zł) = 4.375,62 zł.

w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania). Przepis art. 1a ust. 1 pkt 4 ustawy stwierdza, iż za działalność gospodarczą uważa się działalność, o której mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców. Przyjęto zatem pewnego rodzaju fikcję, że dane nieruchomości, budynki, budowle, itp. (jeżeli spełniają określone przepisami warunki) powinny być i są wykorzystywane w całości na prowadzenie działalności gospodarczej. Powyższe stanowisko podzielił także m.in. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 20 marca 2009 r., sygn. akt II FSK 1888/07, stwierdzając, że: „...sam fakt posiadania przez przedsiębiorcę skutkuje tym, że budynek, budowla, grunt są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Tak więc różnego rodzaju obiekty niewykorzystywane w danym momencie lub gdzie prowadzona jest innego rodzaju działalność niż gospodarcza, należy uznać za związane z działalnością gospodarczą”. Mając na uwadze powyższe należy, że całość gruntów oraz powierzchnia budynków winna być opodatkowana według maksymalnych stawek.

3. Stwierdzono, że nie zostały opodatkowane podatkiem od nieruchomości osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, będące stroną umów dzierżaw zawartych z Gminą Piątek. Były to następujące umowy:
 - umowa dzierżawy nr 35/19 z dnia 30 stycznia 2019 roku. Wyzierżawiający oddał w dzierżawę na prowadzenie działalności gospodarczej część nieruchomości stanowiącej grunt wraz z naniesieniem oznaczony numerem ewidencyjnym działki 701, o powierzchni 80 m², zlokalizowanej w Piątku przy ulicy Łęczyckiej 15. Umowa została zawarta na czas oznaczony od dnia 1 marca do dnia 30 września 2019 roku. Wyliczenie należnego podatku za 2019 rok: $80 \text{ m}^2 \times 0,85 \text{ zł} = 68,00 \text{ zł} : 12 \times 8 = 45,33 \text{ zł}$;
 - umowa dzierżawy nr 55/2017 z dnia 2 maja 2017 roku. Przedmiotem dzierżawy była część nieruchomości gruntowej, oznaczona numerem ewidencyjnym 857/2 (plac targowy), o powierzchni 200 m² w obrębie Piątek, położona w Piątku przy ulicy Łowickiej. Okres dzierżawy ustalono od dnia 2 maja 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku. Do umowy były zawierane aneksy, ostatni aneks nr 6 z dnia 31 marca 2021 roku – zgodnie z nim okres dzierżawy ustalono od dnia 31 marca 2021 roku do dnia 31 marca 2022 roku. Wyliczenie należnego podatku za: [1] 2019 rok: $200 \text{ m}^2 \times 0,85 \text{ zł} = 170,00 \text{ zł}$, [2] 2020 rok: $200 \text{ m}^2 \times 0,87 \text{ zł} = 174,00 \text{ zł}$.

Dzierżawcy nie składali informacji w sprawie podatku od nieruchomości a organ podatkowy nie wydał decyzji wymiarowych. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości. Zgodnie z art. 6 ust. 6

ww. ustawy, osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 11, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3 ustawy.

Ponadto stwierdzono zaniżenie podatku w przypadku podatnika o numerze (...) ¹⁰, będącego stroną umowy dzierżawy nr 14/2016 z dnia 31 grudnia 2015 roku zawartej z Gminą Piątek. Zgodnie z ww. umową wydzierżawiający oddał w dzierżawę grunt o powierzchni 95 m² pod działalność gospodarczą – handel artykułami spożywczo-przemysłowymi, na okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku (część nieruchomości oznaczonej numerem działki 875). Wobec dzierżawcy były wystawiane w latach 2019-2020 decyzje wymiarowe, w których zostały opodatkowane: [1] budynki pod działalność gospodarczą – 56 m², [2] grunty pod działalność gospodarczą – 70 m². Decyzje były wystawiane na podstawie starej informacji w sprawie podatku od nieruchomości z 2011 roku. Zaniżenie podatku wynosiło: [1] 2019 rok: 25 m² x 0,85 zł = 21,25 zł, [2] 2020 rok: 25 m² x 0,87 zł = 21,75 zł.

4. W zakresie kontroli prawidłowości opodatkowania gruntów przeznaczonych na wydobywanie kopalin jednostka przedstawiła następujące decyzje Marszałka Województwa Łódzkiego w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa (...) ¹¹:

Inspektorzy kontroli dokonali porównania wymienionych w 3 koncesjach działek, na których miała być prowadzona działalność gospodarcza z wypisami z ewidencji gruntów, informacjami w sprawie podatku oraz decyzjami w sprawie wymiaru podatku. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w protokole kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono w szczególności, że:

- w decyzjach w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za lata 2014-2021 dla podatnika o numerze konta (...) ¹², zostały opodatkowane grunty pod działalność gospodarczą o powierzchni 1.700 m². Ustalono, że podatnik jest właścicielem: [1] działek, które w wypisie z ewidencji gruntu mają oznaczenie K oraz są wymienione w decyzjach o udzieleniu koncesji

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(...)¹³, o łącznej powierzchni 63.340 m², [2] działki, która w wypisie z ewidencji gruntu ma inne oznaczenie niż K oraz jest wymieniona w decyzji o udzieleniu koncesji (...)¹⁴ o powierzchni 3.157 m², [3] działek, które w wyrysie z ewidencji gruntu mają oznaczenie K oraz nie są wymienione w decyzjach o udzieleniu koncesji (...)¹⁵, o powierzchni 14.189 m². Wszystkie powierzchnie działek z oznaczeniem K w wypisie z ewidencji gruntu o łącznej powierzchni 7,7529 ha zostały opodatkowane w decyzjach wymiarowych za lata 2019-2021 podatkiem od nieruchomości - jako grunty pozostałe a w latach wcześniejszych podatkiem rolnym;

- podatnik o numerze konta (...)¹⁶ (osoba prawna) za lata 2016-2021 składał deklarację na podatek rolny oraz na podatek leśny, natomiast nie składał deklaracji na podatek od nieruchomości. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntu podatnik jest właścicielem działki nr (...)¹⁷ o łącznej powierzchni 2,4894 ha, sklasyfikowanej jako R, Ps, Ls, W. Wskazana działka jest wymieniona w decyzji Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 3 listopada 2014 roku w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie kopaliny (...)¹⁸;
- na podstawie informacji dotyczących opłaty za wydobytą kopalinę dotyczących wszystkich 3 koncesji oraz decyzji w sprawie ustalenia wysokości opłaty eksploatacyjnej, ustalono że w okresie od wystawienia decyzji w sprawie udzielenia koncesji do czasu przeprowadzania kontroli, w informacjach wykazywano wydobycie a co za tym idzie wystawiano decyzje w sprawie opłaty za następujące okresy: [1] złożę Orenice: a) za I półrocze 2011 roku – opłata w wysokości 26.520,00 zł, b) za I półrocze 2012 roku – opłata w wysokości 13.515,00 zł, c) za II półrocze 2012 roku – opłata w wysokości 4.947,00 zł; [2] złożę Stare Piaski: a) I półrocze 2012 roku – opłata w wysokości

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

6.630,00 zł, b) II półrocze 2012 roku – opłata w wysokości 11.475,00 zł; [3] złoże Orenice I: a) II półrocze 2019 roku – opłata w wysokości 279,00 zł. W pozostałym zakresie zgodnie ze składanymi informacjami wydobycie wynosiło 0, lub pracownicy Urzędu poinformowali o braku danych na temat informacji za dane półrocza;

- działki o numerach (...) ¹⁹ wskazane w decyzjach Marszałka Województwa Łódzkiego w sprawie udzielenia (...) ²⁰ koncesji na wydobywanie kopaliny, będące własnością osób fizycznych, były opodatkowane podatkiem rolnym i leśnym;
- nie przedstawiono kontrolującym decyzji wydanych na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1326), zgodnie z którym - decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania określają: [1] stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie opinii, o których mowa w art. 28 ust. 5, [2] osobę obowiązującą do rekultywacji gruntów, [3] kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów, [4] uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną.

Z wyżej zamieszczonych ustaleń wynika, że organ podatkowy nie weryfikował z należytą starannością złożonych przez podatników informacji podatkowych na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1540 ze zm.), z którego wynika, że organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji, wpłacania podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów, stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów, ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

W odniesieniu do poczynionych ustaleń należy również zwrócić uwagę, że nieprowadzenie wydobycia kopaliny nie zwalnia właściciela gruntu z obowiązku płacenia podatku od nieruchomości według stawek przewidzianych dla działalności gospodarczej do czasu zakończenia rekultywacji gruntu (uprawomocnienia się decyzji o zakończeniu rekultywacji gruntów). Stanowisko powyższe zostało ugruntowane w orzecznictwie, co potwierdzają np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 2 lutego 2018 roku, I SA/Łd 1082/17 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 30 czerwca 2017 roku I SA/Wr 222/17, z których wynika, że grunty poddane procesowi rekultywacji są gruntami zajętymi na prowadzenie działalności gospodarczej, ponieważ czynności rekultywacyjne stają się częścią składową działalności gospodarczej w zakresie wydobywania kopaliny od chwili uzyskania koncesji. Oznacza to, że

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

do czasu zakończenia rekultywacji, stwierdzonej decyzją właściwego organu administracji, grunty objęte rekultywacją są nie tylko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, ale także gruntami faktycznie zajętymi na jej prowadzenie. Pogląd taki zbieżny jest z uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 27 października 1994 r. (III ZAP 5/94). Zatem w świetle wyżej zaprezentowanych stanowisk stwierdzić należy, że każdy grunt z którego wydobywano kopalinę (zarówno ten objęty działaniami rekultywacyjnymi, jak i ten na którym nie prowadzi się działań rekultywacyjnych) winien być opodatkowany jako grunt zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej najwyższymi stawkami.

Organ podatkowy ustalając podatek od nieruchomości za grunty, z których pozyskiwane były lub są pozyskiwane kopaliny powinien mieć na względzie okoliczność, że opodatkowaniu podlega nie tylko powierzchnia samego wyrobiska ale również obszar niezbędny do prawidłowej eksploatacji złoża (np. grunty zajęte na zwałowiska „nadkładu” (ziemi, humusu) usunięte w celu eksploatacji złoża, strefa obsługi technologicznej, strefa składowania wydobytych kopaliny). Powyższe stanowisko można odnaleźć w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 5 czerwca 2013 roku, I SA/Sz 123/13. Zatem, organ podatkowy powinien opodatkować grunty nie tylko zajęte przez wyrobiska, ale również te które zajęto zwałowiskami, składowaniem wydobytej kopaliny lub przeznaczono pod drogi wewnętrzne. Fakt zaprzestania prowadzenia wydobywania przez przedsiębiorcę nie ma znaczenia, bowiem obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu danej nieruchomości. W przypadku, gdy przedsiębiorca zakupuje grunt poeksploatacyjny i nie prowadzi wydobywania kopaliny nie stanowi to przesłanki do opodatkowania podatkiem od nieruchomości według niższych stawek ani też podatkiem rolnym. Fakt niewykonywania przez osobę zobowiązaną według ustawy o ochronie gruntów rolnych obowiązków rekultywacyjnych nie stanowi przesłanki do opodatkowania gruntu podatkiem rolnym.

Zatem w stosunku do powierzchni gruntów wymienionych w koncesjach organ podatkowy powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i ewentualnie zgodnie z prawem i dokonanymi ustaleniami - opodatkować przedmiotowe grunty.

5. Przed wydaniem decyzji nr FN.3123.0.5.2019.MR z dnia 27 grudnia 2019 roku o odmowie umorzenia zaległości podatkowych nie został wyznaczony stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, co stanowiło naruszenie art. 200 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
6. W zakresie podatku od środków transportowych stwierdzono:
 - w deklaracji za 2019 rok złożonej przez podatnika nr (...) ²¹nieprawidłowo zostały wykazane stawki podatku oraz przypis na koncie został dokonany w zaniżonej wysokości o 750,00 zł: a) pojazd ELE... – stawka 850 zł, prawidłowo powinna być stawka w wysokości 1.100 zł, b) pojazd ELE... –

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

stawka 850 zł, prawidłowo powinna być stawka w wysokości 1.100 zł,
c) pojazd ELE... – stawka 850 zł, prawidłowo powinna być stawka w wysokości 1.100 zł,

- w przypadku deklaracji za 2019 rok złożonej przez podatnika o numerze konta (...) ²² nie zostały zaznaczone wszystkie informacje, od których była uzależniona stawka podatku - pojazd o numerze ELE...- brak podania rodzaju środka transportu oraz rodzaju zawieszenia. Ponieważ rodzaj zawieszenia miał istotne znaczenie dla wymiaru podatku dla wskazanego pojazdu, organ podatkowy powinien skorzystać z kompetencji wynikającej z art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Ponieważ organ podatkowy nie skorzystał z powołanego uprawnienia należy stwierdzić, że nie dokonał czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
7. Czynności windykacyjne wobec podatników podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, opisane w protokole kontroli, były prowadzone z naruszeniem przepisów: [1] rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1483 ze zm.), w szczególności z § 2, zgodnie z którym - wierzyciel był obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych i § 7 ust. 1, zgodnie z którym - wierzyciel przysyłał zobowiązanemu upomnienie: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli: a) łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, b) z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynikało, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; 2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynikało, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany; [2] rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 1294) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083), zgodnie z którymi - wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia niezwłocznie – jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne.

Nieprawidłowości w wystawianiu upomnień i tytułów wykonawczych stanowiły również naruszenie § 41 Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w Urzędzie Gminy Piątek, stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia nr 2/2006 Wójta Gminy z dnia 5 stycznia 2006 roku w sprawie przepisów

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy Piątek: [1] ust. 3 – księgowy dokonuje przeglądu kont podatników w zbiorze sprawdzając, czy należność została zapłacona. Jeżeli podatnik nie zapłacił należności w terminie, księgowy sporządza po upływie 7 dni a wyjątkowo w ciągu 20 dni upomnienie, które wysyła się do dłużnika za potwierdzeniem odbioru, [2] ust. 4 – jeżeli zaległości objęte upomnieniem nie zostały w całości zapłacone, księgowy sporządza na kwoty zaległe, po upływie czternastu dni od dnia doręczenia upomnienia, tytuły wykonawcze.

Z powodu nieterminowego podejmowania czynności windykacyjnych doszło do przedawnienia zobowiązania podatkowego wobec podatnika podatku od nieruchomości o numerze (...) ²³ za 2015 rok na kwotę 5.967,00 zł. Zgodnie z art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

W zakresie dochodów z majątku

1. Nie sporządzono planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Piątek, co stanowiło naruszenie art. 25 ust.2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. 2020 r., poz. 1990 ze zm.), zgodnie z którym – organ wykonawczy gminy jest zobligowany do ustalenia planu wykorzystania zasobu nieruchomości, który winien być sporządzony na okres 3 lat.
2. Nie sporządzono aktualnego, obejmującego lata 2019-2020, programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. Wymóg taki wynikał z uregulowań art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (tekst jednolity Dz. U. 2020 r., poz. 611), wobec czego nie określono aktualnych wielkości i prognozy zmian zasobu mieszkaniowego, planu remontów i modernizacji mieszkaniowego zasobu gminy, planowanej sprzedaży lokali, zasad polityki czynszowej oraz warunków obniżania czynszu oraz nie ustalono źródeł finansowania zasobu mieszkaniowego Gminy i wysokości wydatków z przeznaczeniem na koszty eksploatacji, modernizacji i remontów, a także kosztów zarządu nieruchomościami wspólnymi.
3. Dochody z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości klasyfikowano w dziale 700, rozdziale 70005, § 047 - wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności, natomiast prawidłowo powinny być one klasyfikowane w dziale 700, rozdziale 70005, § 055 - wpłaty z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości.
4. Pomimo, że objęci próbą kontroli użytkownicy wieczystości w latach 2019-2020 nie uiszczali wymaganej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, to kontrolowana jednostka nie pobierała odsetek od nieterminowych wpłat opłaty rocznej i nie wystawiała wezwań do jej zapłaty. Ponadto, stwierdzono brak

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podejmowania czynności windykacyjnych wobec dzierżawców i użytkowników wieczystych, posiadających zaległości w zapłacie czynszu z lat 2009-2016 w kwotach łącznie od 183,50 zł do 4.909,19 zł oraz opłat rocznych z lat 2012-2020 w wysokości od 7,00 zł do 7.176,00 zł. Inspektorom kontroli przedłożono pojedyncze wezwania wystawione przez Burmistrza Piątku do dobrowolnego spełnienia świadczenia w zakresie czynszu za dzierżawę i użytkownika wieczystego z lat 2009-2021. Pomimo braku zapłaty kontrolowana jednostka nie prowadziła innych czynności windykacyjnych w celu odzyskania zaległych, przysługujących jej świadczeń. Powyższe doprowadziło do przedawnienia opłat rocznych z tytułu użytkownika wieczystego oraz z tytułu czynszu dzierżawy. Według art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1740 ze zm.), termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Jednak koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

5. Ponadto stwierdzono, że jednostka nie naliczała i nie dochodziła rekompensaty w kwocie 40 euro, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 424). Również, Rada Miejska w Piątku nie podjęła uchwały w sprawie niedochodzenia należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

W zakresie zamówień publicznych

Przebudowa drogi gminnej nr 104259E Michałówka-Goślub, w miejscowości Goślub Osada gm. Piątek – I etap

1. Umowa nr 59/2019 z dnia 17 stycznia 2019 roku zawarta pomiędzy Gminą Piątek reprezentowaną przez Krzysztofa Lisieckiego – Wójta Gminy Piątek a Witoldem Wiechno oraz Krzysztofem Majtczakiem prowadzącymi działalność gospodarczą pod firmą Usługi Projektowe i Nadzory „MAWIKON” s.c., której przedmiotem było wykonanie prac projektowych na ww. zadanie, nie była kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy, co było niezgodne z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.).
2. Faktura nr 23/2019 z dnia 9 lipca 2019 roku (wpływ do Urzędu w dniu 9 lipca 2019 roku) na kwotę 18.450,00 zł brutto została zapłacona w dniu 30 lipca 2019 roku, czyli 7 dni po terminie, gdyż zgodnie z zapisem umowy wypłata wynagrodzenia miała nastąpić w terminie 14 dni od daty wpływu faktury do zamawiającego.

Przebudowa drogi gminnej nr 104212E, w miejscowości Pęcławice Gmina Piątek

3. Faktura nr 34/2019 z dnia 28 sierpnia 2019 roku (wpływ do Urzędu w dniu 28 sierpnia 2019 roku) na kwotę 11.065,08 zł brutto została zapłacona w dniu 16 września 2019 roku, czyli 5 dni po terminie. Zgodnie z umową nr 143/2019 zawartą w dniu 13 czerwca 2019 roku, której przedmiotem było pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania - wypłata wynagrodzenia

miała nastąpić po wykonaniu zakresu umowy na podstawie faktury końcowej w terminie 14 dni od daty wpływu faktury do zamawiającego.

4. Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania i właściwego usunięcia wad została wystawiona przez InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w dniu 10 czerwca 2019 roku. Gwarancja gwarantowała nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w gwarancji zapłatę należności: a) w okresie od dnia 12 czerwca 2019 roku do dnia 6 listopada 2019 roku do kwoty 69.157,28 zł, do zapłacenia których na rzecz beneficjenta gwarancji Zobowiązany jest zobowiązany z tytułu zapłaty wymagalnych kar umownych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy z dnia 12 czerwca 2019 roku dotyczącej „Przebudowy drogi gminnej nr 104212E w miejscowości Pęcławice Gmina Piątek”, b) w okresie od dnia 7 listopada 2019 roku do dnia 13 października 2024 roku do kwoty 20.747,18 zł, do zapłacenia których na rzecz Beneficjenta gwarancji Zobowiązany jest zobowiązany w przypadku nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w ww. okresie po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego, na zasadach określonych w umowie objętej gwarancją – a które to należności nie zostały zapłacone przez Zobowiązanego.

W ocenie inspektorów RIO, zabezpieczenie należytego wykonania umowy złożone w formie gwarancji ubezpieczeniowej z dnia 10 czerwca 2019 roku, w brzmieniu przywołanym wyżej, nie zabezpieczało w należytych stopniu interesów zamawiającego. Treść gwarancji ściśle wiązała wypłatę zabezpieczenia z zapłatą wymagalnych kar umownych. Należy zauważyć, że ww. zapisy miały zastępować kary umowne wynikające z umowy. Zamawiający w podpisanej umowie uregulował kary umowne, jednak zabezpieczenie należytego wykonania umowy jest instytucją niezależną i odmienną od ewentualnych kar umownych. Ponadto, w praktyce niemożliwe jest objęcie karą wszystkich potencjalnych okoliczności, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji zamówienia. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.) w art. 147 ust. 2 zdefiniowała jedynie cel jaki pełni zabezpieczenie należytego wykonania umowy, tj. zabezpieczenie służyło pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zabezpieczenie pełniło zatem funkcję kaucji umożliwiającej zamawiającemu pokrycie roszczeń z kwoty zabezpieczenia bez konieczności wykorzystywania procedur sądowych. Gwarancja ma być bezwarunkowa, tj. gwarant nie może wymagać spełnienia dodatkowych warunków ze strony beneficjenta, aby doszło do wypłaty z gwarancji - gwarancja ma stanowić substytut pieniądza. Mając na względzie treść złożonego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zapisy SIWZ oraz ustawy Prawo zamówień publicznych, uzasadniony jest wniosek, że zamawiający powinien zakwestionować zapisy ww. gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania umowy. Przedmiotowa gwarancja ograniczała się wyłącznie do zastępowania wymagalnych kar umownych. W ocenie kontrolujących, treść gwarancji Towarzystwa Ubezpieczeniowego InterRisk wskazywała, że celem wniesionego zabezpieczenia nie było pokrycie szeroko rozumianych roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, a jedynie takich roszczeń, które wynikały z tytułu niezapłaconych wymagalnych kar umownych.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. Konto 011 było prowadzone niezgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta zawartych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym ewidencja szczegółowa prowadzona do konta powinna umożliwić m.in. ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.
2. Środki trwałe w 2019 roku były wprowadzane do ewidencji nieterminowo, w dniu 31 grudnia 2019 roku, z naruszeniem art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
3. Na dowodach OT, na podstawie których były przyjmowane środki trwałe do ewidencji księgowej konta 011 nie wskazywano numerów inwentarzowych środków trwałych, stawek umorzenia, odpowiednich kont, daty pod którą środek zaksięgowano i podpisu osoby dokonującej księgowania.
4. Książka inwentarzowa prowadzona do konta 013 w 2019 roku w wielu pozycjach nie zawierała takich informacji jak: numer inwentarzowy, komórka organizacyjna, w której znajdują się poszczególne środki. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013 powinna umożliwić m.in. ustalenie osób, u których znajdują się środki trwałe lub komórek organizacyjnych, w których znajdują się środki trwałe. Od 2020 roku ewidencja szczegółowa była prowadzona przy pomocy programu komputerowego.
5. Stwierdzono jeden przypadek niewłaściwego zaklasyfikowania środka trwałego do grupy. Pompa głębinowa została przyjęta do grupy 4, zamiast prawidłowo do grupy 8, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1864). W trakcie kontroli w dniu 19 kwietnia 2021 roku na podstawie PK nr 28/04/2021 dokonano korygujących księgowania dotyczących nieprawidłowych odpisów amortyzacyjnych.
6. Inwentaryzacja przeprowadzona metodą określoną w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, czyli drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników w zakresie m.in. wartości niematerialnych i prawnych, gruntów, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi, środków trwałych w budowie została przeprowadzona niewłaściwie. Z przedstawionego protokołu wynikało tylko ile wynosił stan ewidencyjny aktywów i pasywów i że był on zgodny ze stanem według dokumentów źródłowych. Natomiast nie były wymienione żadne dokumenty z którymi porównywano stan ewidencyjny. Dokumenty, z którymi

powinna być porównywana ewidencja księgową, muszą być dokumentami źródłowymi, stwierdzającymi nabycie składników majątkowych, np. akty notarialne, faktura/rachunek, dowód OT. Tylko takie dokumenty pozwalają na przeprowadzenie rzetelnej inwentaryzacji i na weryfikację wartości poszczególnych składników mienia. Powyższe stanowiło również naruszenie art. 27 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

Składniki majątku, które figurowały w przesłanym przez Departament Budżetu i Finansów Ministerstwa Cyfryzacji potwierdzeniu salda, w zakresie składników majątkowych będących w użytkowaniu innych jednostek, nie zostały objęte spisem z natury. Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości, inwentaryzacją drogą spisu z natury obejmuje się również znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania, powiadamiając te jednostki o wynikach spisu. Obowiązek ten nie dotyczy jednostek świadczących usługi pocztowe, transportowe, spedycyjne i składowania.

W zakresie dotacji dla zakładów budżetowych

Rada Miejska w Piątku nie określiła terminu i sposobu ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki, jak i sposobu i terminów rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - tworząc samorządowy zakład budżetowy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa terminy i sposób ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób i terminy rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu. Na podstawie rocznego sprawozdania Rb-30S - z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych, za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, stwierdzono nadwyżkę środków obrotowych w wysokości 38.258,92 zł, która została wpłacona przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Piątku w dniach: 31 stycznia 2020 roku w wysokości 29.364,38 zł i 5 marca 2020 roku w wysokości 8.894,54 zł.

Odpowiedzialność za ujawnione nieprawidłowości i naruszenia ponoszą pracownicy Urzędu Miejskiego w Piątku w zakresie określonym w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dostosować obowiązującą w jednostce Instrukcję postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu do regulacji

wynikających z ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

2. Przestrzegać postanowień obowiązującego w jednostce regulaminu kontroli wewnętrznej.
3. Dostosować obowiązującą w Urzędzie Miejskim w Piątku politykę rachunkowości do wszystkich wymogów określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
4. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez ewidencję operacji gospodarczych zgodnie z systematyką określoną w ww. rozporządzeniu.
5. Wykazywać w sprawozdaniu Rb-ST stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym kwoty niewykorzystanych dotacji, zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
6. Zapewnić prawidłowe wykazywanie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości w sprawozdaniu Rb-PDP i Rb-27S. Dokonać korekty sprawozdań sporządzonych za 2019 rok, w związku z wykazaniem nieprawidłowych danych dotyczących ww. skutków.
7. Zapewnić prawidłowe sporządzanie bilansu z wykonania budżetu oraz bilansu Urzędu Miejskiego w Piątku, z uwzględnieniem uwag zawartych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
8. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w zakresie klasyfikacji wydatków z tytułu kosztów emisji obligacji i dochodów z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości .
9. Sporządzając sprawozdanie RB-Z prawidłowo wykazywać wartość obligacji komunalnych.
10. Kwoty udzielonych pożyczek ewidencjonować na koncie 250 - Należności finansowe, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
11. Terminowo regulować zobowiązania, przestrzegając wymogu określonego w art. 44 ust 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
12. Biorąc pod uwagę wymogi przewidziane w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej,

jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, prawidłowo ewidencjonować przychodzącą z zewnątrz do jednostki korespondencję w formie papierowej.

13. Pobierać zryczałtowane wynagrodzenia z tytułu terminowego wpłacania pobranych na rzecz budżetu państwa podatków, stosownie do art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa i § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagradzania płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa.
14. Zapewnić przestrzeganie art. 226 ust.1 ustawy o finansach publicznych, w zakresie wymogu realistyczności wieloletniej prognozy finansowej oraz spójności objaśnień przyjętych wartości z prognozowanymi wielkościami.
15. Ewidencję rozliczeń z inkasentami prowadzić na koncie 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników, stosownie do przepisów §10 pkt 2, § 12 ust. 1 pkt 1 lit. b i ust. 3 oraz § 26 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
16. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
17. Wyjaśnić prawidłowość opodatkowania podatników, o których mowa w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego (w zakresie lat objętych kontrolą i lat wcześniejszych, z uwzględnieniem przepisów o przedawnieniu zobowiązań podatkowych). Poinformować Izbę szczegółowo o wynikach podjętych czynności.
18. Przed wydaniem decyzji przez organ podatkowy wyznaczać stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, zgodnie z art. 200 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa.
19. Czynności windykacyjne wobec podatników podejmować zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych oraz zgodnie z wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi windykacji.
20. Nie dopuszczać do przedawnienia zobowiązań podatkowych mając na uwadze art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
21. Opracować plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie z wymogiem określonym w art. 25 ust.2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
22. Sporządzić projekt uchwały Rady Miejskiej w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, zgodnie z uregulowaniami wynikającymi z art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw

lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego.

23. Prowadzić systematyczne, przewidziane prawem czynności windykacyjne w stosunku do należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste i dzierżawę, mając w szczególności na uwadze upływ terminów przedawnienia określonych w art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny oraz wskazane w art. 123 ww. ustawy czynności, które przerywają bieg przedawnienia.
24. Pobierać od dłużników, będących przedsiębiorcami, rekompensatę za koszty odzyskiwania należności stanowiącą równowartość kwoty 40 euro, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, ewentualnie przedsięwziąć kroki w celu podjęcia przez Radę Miejską w Piątku uchwały w sprawie niedochodzenia należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia – na podstawie art. 59a ustawy o finansach publicznych.
25. Zapewnić kontrasygnowanie przez Skarbnika lub osobę przez niego upoważnioną umów mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
26. Przyjmować wyłącznie gwarancje zabezpieczenia należytego wykonania umowy w sprawie zamówienia publicznego, które zabezpieczają w należyty sposób interesy zamawiającego poprzez pokrycie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, z uwzględnieniem uwag zamieszczonych w pierwszej części wystąpienia.
27. Terminowo wprowadzać do ewidencji księgowej składniki majątku, przestrzegając art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości.
28. W dowodach OT podawać wszystkie niezbędne informacje.
29. Dokumentować czynności inwentaryzacyjne polegające na porównaniu danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, zgodnie z art. 26 ust.1 pkt 3 w zw. z art. 27 ust.1 ustawy o rachunkowości.
30. Przeprowadzać inwentaryzację drogą spisu z natury w sytuacji wskazanej w art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Piątku,
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Piątku,
aa.